



۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کتابخانه علمی-پژوهشی، مرکز آموزش عالی و کاربردی سازمان مدیریت صنعتی

چالش ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰  
MCII-conf.ir




## بررسی تاثیر محافظه کاری در حسابداری بر هزینه سرمایه

محمدعلی طهماسبی<sup>۱</sup>؛ ماریا باطبی<sup>۲</sup>

کارشناسی حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری، ساری

کارشناسی حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری، ساری، ایران.

**چکیده:** این تحقیق به بررسی ارزیابی رابطه محافظه کاری در حسابداری و هزینه سرمایه در شرکتهای پذیرفته شده در بورس می پردازد. محافظه کاری بر مبنای دو معیار عدم تقارن زمانی سود که معیار سود و زیانی و ارزش بازار به ارزش دفتری سهام که معیار ترازنامه ای است مورد اندازه گیری قرار می گیرد. لذا در این تحقیق رابطه هزینه سرمایه با محافظه کاری بر مبنای این دو معیار سنجیده می شود. با استفاده از اطلاعات صورتهای مالی و قیمت های سهام ۸۶ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی دوره زمانی ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۷ و با بهره گیری از روش تجزیه و تحلیل رگرسیون خطی چند متغیره، به کمک نرم افزار SPSS، نتایج تحقیق نشان داد که بین هزینه سرمایه بر اساس پرتفوی شرکت ها و محافظه کاری بر مبنای عدم تقارن زمانی سود رابطه منفی وجود دارد. همچنین نتایج این تحقیق نشان داد بین هزینه سرمایه و محافظه کاری بر مبنای نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری سهام رابطه مثبت معنی داری وجود دارد. علت واکنش متفاوت هزینه سرمایه نسبت به دو معیار محافظه کاری ناشی از تفاوت در ساختار این دو معیار است. چرا که معیار عدم تقارن زمانی سود یک معیار سود و زیانی است در حالیکه نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری یک معیار ترازنامه ای است.

**کلمات کلیدی:** هزینه سرمایه داری، رابطه محافظه کاری در حسابداری، بورس اوراق بهادار.

**مقدمه:**

تحقیق حاضر به بررسی رابطه بین محافظه کاری در حسابداری و هزینه سرمایه در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می پردازد. در واقع در این تحقیق، محافظه کاری با استفاده از دو معیار عدم تقارن زمانی سود که به بررسی تفاوت بین واکنش به هنگام سود نسبت به اخبار خوب و بد از دیدگاه سود و زیانی و همچنین معیار نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری سهام که معیاری ترازنامه ای و حاصل تقسیم ارزش بازار به ارزش دفتری سهام می باشد، در قلمرو زمانی بین سالهای ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۷ در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، مورد آزمون قرار می دهد. همچنین آنکه در تحقیق حاضر به دنبال پاسخگویی به سؤال اصلی تحقیق که "آیا بین محافظه کاری در حسابداری و هزینه سرمایه رابطه ای وجود دارد؟" هستیم. تحقیق حاضر از شاخه تحقیقات شبه تجربی و از نوع پس رویدادی است که بر اساس اطلاعات واقعی بازار سهام و صورتهای مالی شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران انجام شده و همچنین برای جمع آوری اطلاعات و داده ها از دو روش کتابخانه ای و میدانی استفاده شده است.

**پیشینه تحقیق**

محافظه کاری به عنوان یکی از عوامل موثر بر رویه های حسابداری در طول تاریخ همواره مورد توجه صاحب نظران بوده است. شواهد مختلفی دال بر وجود محافظه کاری از زمانهای بسیار قدیمی در دست می باشد، از جمله این شواهد می توان به تعبیر پندورف (۱۹۳۰) «قراین تاریخی به جامانده از شرکتهای تجاری در قرن پانزدهم میلادی حکایت از آن دارد که حسابداری در اروپای قرون وسطی محافظه کارانه بوده است» (باسو، ۱۹۹۷).

چات فیلد نیز معتقد است که محافظه کاری ریشه در قرون وسطی دارد. در آن زمان ها ارباب تیول اداره املاک خود را به مباشر می سپردند، به زودی مباشر دریافت که داشتن موقعیتی محافظه کارانه تمهیدی برای حفاظت از خود است. محتاطانه تر این بود که افزایش ارزش داراییها را پیش بینی نکنند، زیرا، اگر افزایشها به عینیت در نمی آمد، مالک ممکن بود مباشر را مسئول بداند. چت فیلد خاطر نشان می سازد که در اواخر قرن نوزدهم در انگلستان در دعاوی که پس